

ထောင်မှူးကြီး သိန်းဝင်း
ဘွားသက်ရှည်နှင့် ဝိဇ္ဇာသားများ

အခန်း(၁)

ကျွန်ုပ်သည် ရှေးဟောင်းပစ္စည်းများ စုဆောင်းသည် ကို ဝါသနာထုံသည် ။ ကျွန်ုပ်နေထိုင်သည့် ထောင်ခြံ ဝင်းအတွင်း နေအိမ်၌ ရှေးဟောင်းပစ္စည်းအတော်များစွာ စုဆောင်းထားရှိခဲ့ဖူးသည် ။

ကျွန်ုပ်တွင် အနှစ်နှစ်အလလက စုဆောင်းသိမ်းဆည်းထားသော ပျူခေတ်၏ မြေဆေးတံ၊ မြေလက် ကောက်၊ အိုးခြမ်းပွဲများ ၊ ရှေးဟောင်းတိုင်ကပ်နာရီနှင့် ရုပ်တုအမျိုးမျိုးအပြင် ရှေးဟောင်း ဗီရိုကြီးနှင့် စာအုပ်များ ၊ ပေပုရပိုက်များ အတော်စုံလင်စွာ စုဆောင်းထားပါသည် ။

ထို့အပြင် လက်ပတ်နာရီများ အနေဖြင့်လည်း ဆွစ်ဇာလန်နိုင်ငံလုပ် ROAMER, PARGO, OMEGA, ROLEX, RADO, TITONI, OGEBAL စသောနာရီများကိုလည်း သိမ်းဆည်း စုဆောင်းထားသေးသည် ။ ရှေးဟောင်းဖောင်တိန် အမျိုးမျိုးဖြစ်ကြသော အမေရိကန်နိုင်ငံလုပ် PARKER(21),(17)တို့ အပြင် ကနေဒါ နိုင်ငံလုပ် ဖောင်တိန် အမျိုးမျိုးလည်း ရှိသေးသည် ။

ယခင်ကာလက ဖောင်တိန်အကောင်းစားကိုိုင်နိုင်မှ လူရာဝင်သည် ဟု ဆိုကြသည် ။ ရှုပ်လည် ခေါင်းတုံး အင်္ကျီလက်ရှည်၊ ဝဲဘက်အိတ် ထောင်အတွင်း မြားသဏ္ဍာန် ရွှေရောင် သို့မဟုတ် ငွေရောင် PARKER ဖောင်တိန် ထိုးထားမှ လူတင့်တယ်သည် ဟု ယူဆကြသည် ။ ရှုပ်အင်္ကျီ၌ လည်း (L.PARKER) အမဲရောင် တိုက်ပုံအင်္ကျီ ဝတ်ထားပါမှ ခန့်ညား

သပ်ရပ် လူရာဝင်ပေသည် ။ မြန်မာ ဝတ်စုံနှင့် မြန်မာလူမျိုး လိုက်ဖက် လှပေသည် ။

ပုဆိုးအနေဖြင့်လည်း ယခင်က ဘန်ကောက်ခေတ်ဖြစ်သော်လည်း ကျွန်ုပ်တို့ ခေတ်တွင် တော့ ရခိုင်ပုဆိုး ခေတ်ဖြစ်သည် ။ ထူထဲပြီး ခိုင်ခန့်သည် ။ အကွက်လှသည် ။ အရောင်မျိုးစုံရှိသည် ။ ပွဲနေ ပွဲထိုင်တင့်တယ်သည် ။ ယခုခေတ်တွင် တော့ ချည်ထည်ပုဆိုး အသင့်ချုပ်ပြီးခေတ်သို့ ရောက်သွား ပြန်သည် ။ လူကြီးပိုင်းမှ လွဲ၍ တိုက်ပုံ အင်္ကျီဝတ်သူ မရှိသလောက် ရှားပါးသွားပြီ ဖြစ်သည် ။

ကျွန်ုပ်တို့ဝါသနာမှာ ရှေးဟောင်းပစ္စည်းအမျိုးမျိုးအပြင် ကားအမျိုးမျိုး လဲလှယ်စီးခြင်းကို လည်း ဝါသနာပါသည် ။ ထို့ကြောင့်ကျွန်ုပ် FAMILIA ကားမှ စတင်ပြီး NISSAN CEDRIFORD ကားအမျိုးမျိုးနှင့်ဂျပန်ကားအမျိုးမျိုးစီးခဲ့သည့်အပြင်နောက်ဆုံးဝီလီဂျစ်နှင့်MORRIS MINNOR ကားကလေးသာ ကျွန်ုပ်ထံတွင် သောင်တင်နေတော့သည် ။

တစ်ခါ ဝီလီဂျစ်က ဆီစားသဖြင့် သိမ်းဆည်းထားရာမှ မိတ်ဆွေတစ်ဦးက အတင်းတောင်း ဝယ်သွား ပြန်သည် ။ MORRIS MINNOR (1952) ခုနှစ် မော်ဒယ်ကားဟောင်းကလေးသာ ကျန်တော့သည် ။

ထိုကားကလေးကိုလည်း အောင်ဆန်းကွင်းအနောက်ဘက်တွင် နေထိုင်သော ဂျူးဂျာမန် ကပြား MR. DICKMEN ဆိုသည့် အဘိုးကြီးထံမှ ဝယ်ယူထားခြင်းဖြစ်သည် ။ အဘိုးကြီးက ကျွန်ုပ်နှင့်တွေ့တော့ အသက် (၉၀) ခန့်ရှိပြီး ကျွန်ုပ်အား အတော်ခင်သည် ။

သူ့မှတ်ပုံတင်ကတ် ပျောက်ဆုံးရာမှ ကျွန်ုပ်ကကူညီသဖြင့် အသစ်ပြန်ရသောကြောင့် ခင်မင် နေခြင်း ဖြစ် သည် ။ သူ့အိမ်တွင် ကျွန်ုပ်အား ဖိ

တံၵ်ၵ် မကြာခဏ ထမင်းကျွေးပြီး အရက်တိုက် တတ်သည် ။ အရက် သောက် ရာတွင် လည်း အလွန်စည်းကမ်းကြီးသည် ။ သူနှစ်ကြိမ် သောက်ရာ တစ်ကြိမ်သောက်လျှင် တစ်ပတ်ထက်မပိုပါ။ ထို့ကြောင့်လည်း အသက်ရှည်ကျန်းမာဟန် တူပါသည် ။

သူ့အိမ်တွင် ရှေးဟောင်း (GEC) ရေခဲသေတ္တာကြီးနှင့် RECORD CHANGER ခေါ် ဓာတ်ပြားကြီးဖြင့် ဖွင့်ရသည့်ဓာတ်စက်၊ (KECO) ဆိုသော RADIO အဟောင်းကြီးနှင့် MORRIS MINNOR ကားအဟောင်း ကလေးရှိ ပေသည် ။ ကားကိုလည်း သူမမောင်းနိုင်တော့၍ ကျွန်ုပ်အား ခင်မင်မှုဖြင့် သက်သာစွာ ရောင်းချပေး ခြင်းဖြစ်သည် ။ ကားအပိုပစ္စည်းများကိုလည်း လက်ဆောင် ပေးသေးသည် ။

ကားကလေးမှာ ဆင်ဆွယ်ရောင် ဝါကျင်ကျင်ကလေး ။ ကားမိုင်ခွက်၊ ရေသုတ်တံ၊ အချက်ပြ မီး၊ ဆီခိုင် ခွက်ကအစ ကောင်းသေးသည် ။ ဘယ်ညာအချက်ပြလျှင် ကားဘော်ဒီအလယ်မှ မီးအချက် ပြ လက်တံကလေးက ထွက် လာပြီး အချက်ပြတတ်သည် ။ အတော်ပြည့်စုံကောင်းမွန်သော အင်္ဂလိပ် ကားကလေး တစ်စီးဖြစ်သည် ။

ပိုင်ရှင် MR. DICKMEN က အင်္ဂလန်ပြန်စဉ် ဝယ်လာခြင်းဖြစ်ပြီး (1952) ခုနှစ် မော်ဒယ် ဖြစ်၍ အနှစ်(၄၀) ကျော်ပေပြီ။ ပိုင်ရှင်ကဲ့သို့ ကားကလေးလည်း အိုပေပြီ။ သို့သော် အတော်ကောင်း ပါသေးသည် ။ ထိုကားကလေးကို ကျွန်ုပ်နှစ်သက်စွာ စီးစဉ် လူထကာက ဝိုင်းကြည့်ကြသည် ။

ထိုကားကလေးကို ကျွန်ုပ်(၃)နှစ်ခန့်စီးပြီးတော့ ရှေးဟောင်းကားကလေးပီပီ တစ်ခုပြီးတစ်ခု ဖောက် လာသည် ။ MR.DICKMENက သံယောဇဉ်ကြီးစွာဖြင့် ရှေးဟောင်းကားပြင်သည့် ကြည့်မြင်တိုင်မှ ဦးတင်မောင် ၊ ကမာရွတ်လမ်းမှ ကားဆရာ ဦးကြီးအောင်တို့ ဖြင့် ဆက်သွယ်ပြီး အပို

ပစ္စည်းများအား ထည့်ပေးသည်။ ။

MOTOR HOUSE ခေါ်ယခင်က FIVESTAR သင်္ဘောလိုင်းအနီးတွင် တည်ရှိပြီး ပုဇွန် တောင်၊ လင်း စခေါင်းတွင် ပြောင်းရွှေ့ထားသည်။ ။ ကားအပိုပစ္စည်းရိုဒေါင်ရုံနှင့်လည်း မိတ်ဆက် ပေးပါသည်။ ။ ကျွန်ုပ်ကလည်း လိုအပ်မည်ထင်သည့် ပစ္စည်းမှန်သမျှကို ဝယ်ပါသည်။ ။ ဒိုင်ခံပြင်သည် ကတော့ ကမာရွတ်လမ်းမှ စက်ဆရာ ဦးကြီးအောင် ဖြစ်သည်။ ။

ကားကလေးကို ပြင်ရသည် မှာ တစ်စီးလုံးနီးနီးဖြစ်သည်။ ။ ဆေးမှုတ်ရသည်။ ။ အောက်ကြမ်း ပြင်များ ဖာထေးရသည်။ ။ WIRING လိုက်ရသည်။ ။ မီးလုံးနှင့် ဒိုင်နိုမှိုမှာ (6) volts ဖြစ်၍ (12) volts သို့ ပြောင်းရသည်။ ။ ရှေ့ဘားမှ ယခုခေတ်ကဲ့သို့ ပိုက်တန်း (SPRING) မဟုတ်။

PISTON(၂)လုံးနှင့် အတက်အကျ မောင်းတက်ပုံစံဖြစ်၍ ဆီအိုးတွင်း အင်ဂျင်ဝိုင်ထည့် ရသည်။ ။ မေ့နေပါက ဆီအိုးကွဲပြီး အသစ်မရနိုင်တော့၍ အဟောင်းသတ္တုအိမ်ကိုပင် ဖာထေးရတော့ သည်။ ။ တာယာ၊ သံခွေများ လည်း ဆွေးမြေ့လာသဖြင့် FIAT ကားသံခွေများ ဖြင့် အစားထိုးလဲလှယ် ရသည်။ ။ ရေသုတ်တံကိုလည်း ပြင် ရသည်။ ။

အင်ဂျင်မှာ ကောင်းသော်လည်း ရေလည်အုံပန်ကာအတိုင်၊ ရေတိုင်ကီစသဖြင့် တစ်စီးလုံး နီးနီး ပစ္စည်း ဟောင်းများအား ဘုရင့်နောင်ဈေးတွင် မူးနောက်အောင်ရှာဖွေ၍ လဲလှယ်ရတော့သည်။ ။ နှစ်ကြာသည် နှင့်အမျှ ပစ္စည်းဟောင်းများက ဈေးကြီးပြီး ရှားပါးလှသည်။ ။

* * *

ကားကလေးကို သံယောဇဉ်ရှိသော်လည်း ဆင်ဖိုးထက် ချွန်းဖိုးကပိုကုန်နေပြီဖြစ်သည်။ ။ ကားဟောင်း ကလေးအား ဝယ်မည့်သူများ ရှိပါသ

ည် ။ သို့သော်ကျွန်ုပ်မရောင်းရက်၍ မရောင်းခဲ့ပါ။ ကားကလေးအားမ
ည်မျှပြင်ရသနည်းဆိုမူမကြာခဏပြင်ဆင်ရတတ်၍ စက်ပြင်ဆရာ
ဦးကြီးအောင် နှင့်ပင် ကျွန်ုပ် ညီအစ်ကိုအရင်း ပမာ ဖြစ်နေတော့သည် ။

ကြာတော့ ဆရာက ကားပြင်ခပင်မယူတော့၍ ကျွန်ုပ် ငွေကြေးအ
စားပစ္စည်းများ ဝယ်၍ ကန်တော့ရသည် ။ ဆရာအိမ်သည် လည်း ကျွန်
ုပ်၏ စားအိမ်၊ သောက်အိမ်ပင်ဖြစ်တော့သည် ။ ဆရာမိသားစုသည် လ
ည်း ကျွန်ုပ်၏ မိသားစုပမာဖြစ်တော့သည် ။ ဆရာအိမ် သာရေးနာရေး
ကိစ္စများ တွင် ကျွန်ုပ်မပါလျှင်မဖြစ်တော့ သည် ။

MORRIS MINNOR ကားကလေးအား (၅)နှစ်ကျော်စီးလာခဲ့ပြီးနော
က် ကျွန်ုပ်လိုပင် ရှေးဟောင်း ကား CRAZY ဖြစ်သော ဆရာမ ဒေါ်သိန်း
သန်ဌေးဦးက ဝယ်ရန်ကမ်းလှမ်းလာသဖြင့် ကျပ်ငွေငါးသိန်းဖြင့် အရော
င်းအဝယ်ဖြစ်သည် ။

ထိုစဉ်က ထ/ဆင်တူးနံပါတ် SUNNY PICK- UP ပန့်ကားတစ်စီးကိုဝ
ယ်နိုင်သော ငွေကြေးဖြစ်သည် ။ ကျွန်ုပ်တို့ ငွေဖြင့်လှိုင်သာယာမြို့(၁၅)
ရပ်ကွက်ရှိတိုက်သစ်ကလေးတစ်လုံးကို ဝယ်လိုက်နိုင်သည် ။ ။
ကားအကျိုး မပေးဟု ထင်ကာ အိမ်ခြံမြေဘက်သို့ လှည့်ခြင်းဖြစ်သည် ။

ထိုစဉ်က အင်းစိန်မှ လှိုင်သာယာကူးသည့် အောင်ဇေယျတံတားကြီး
က မဆောက်ရသေး။ လှိုင်သာယာ သို့ ဇက်ရေယာဉ် (သို့မဟုတ်) စက်
သမ္ဗန်ဖြင့် ကူးနေရသော အချိန်ပင်ဖြစ်သည် ။

အောင်ဇေယျတံတားကြီးပြီး၍ ရန်ကုန် - ပုသိမ်လမ်းမကြီး ဖောက်
တော့ ကျွန်ုပ်ဝယ်ထား သောအိမ်က လမ်းမကြီးနှင့်ဝေး၍ သွားသည် ။ ။
ထို့ကြောင့် အရောင်းအဝယ်မရသဖြင့် မရောင်းတော့။ အိမ်ငှားတင်၍ ပ
င် ထားလိုက်ပါတော့သည် ။ ထိုစဉ် အိမ်ကလေးမှာ မီးဖိုချောင်၊ ရေချိုးခ

န်း၊ အိမ်သာ မပါသဖြင့် ထပ်မံပြင်ဆင်တိုးချဲ့ ဆောက်လုပ်လိုက်ရာ (၁၀) သိန်းကျော် ကုန်သွားတော့သည် ။

ကားဝယ်သော ဆရာမမိသားစုမှာ အုတ်ကျင်းဘူတာရုံလမ်းတွင် နေထိုင်ကြသည် ။ ကားတစ်ခု ပျက်သည် နှင့် ကျွန်ုပ်ထံပြေးလာကြစမြဲပင်။ ထို့ကြောင့် ကျွန်ုပ်ကားရောင်းလိုက် သော်လည်း စက်ဆရာ ဦးကြီးအောင်နှင့် မကင်းပါ။

ရှေးဟောင်းအင်္ဂလိပ်ကားအား ပြင်ဆင်နိုင်သော ကားဝပ်ရှော့ဆရာကား အလွန်ရှားသွား လေပြီ။ ခေတ်လူငယ်များမှာ ကျွန်ုပ်တို့ ၏ ရှေးဟောင်းအင်္ဂလိပ်ကားအားမမောင်းချင်ကြပါ။ ထို့ကြောင့်ကားကလေးကို ဆရာမ တို့ တိုက်ခန်းရှေ့တွင် ရပ်ထားသည် ကများ သည် ။

ကျွန်ုပ်တစ်ခါတစ်ရံရောက်မှ ကားကလေးအားသန့်ရှင်းရေးလုပ်ပြီး သူတို့ မိသားစုသွားလာ ရန် ကျွန်ုပ် က မောင်းပေးရသည် ။ ကားကလေးမှာ ကျွန်ုပ်မောင်းတော့လည်း အကောင်းပင်။ သူတို့ မိသားစု သွားတတ် သော ရန်ကုန်မြို့အတွင်း နေရာအနှံ့သို့ ချောချောချူချူ လိုက်ပို့ပေးနိုင် ပါသည် ။

ထို့ကြောင့်ပင် ဆရာမ၏ ယောက်ျားဦးမြင့်ဦးက ကားကလေးကိုကျွန်ုပ်လက်တွင်းအပ်၍ ပေးထား တော့သည် ။ ကျွန်ုပ်ကလည်း ကျွန်ုပ်၏ မိသားစုအတွက် အသုံးပြုသလို သူတို့ မိသားစု အတွက်လည်း မောင်းပေး ရပါသည် ။ သူတို့ မိသားစုတွင် ဆရာမ၏ မိခင်ဒေါ်သန်းသန်းနုဆိုသော အဘွားကြီးမှာ ကားအသုံးများ ဆုံး ဖြစ်သည် ။

ကန်တော်ကလေးရှိ သူတို့ အမျိုးများ အိမ်နှင့် သိမ်ဖြူအကြောပြင်ဌာနသို့ မကြာခဏ သွား တတ်၍ မကြာခဏ ကျွန်တော်က လိုက်ပို့ပေးရသည် ။ အဘွားမှာ (လ.ဝ.က) ရုံးချုပ်မှ ပင်စင်ယူ ထားသော ရုံးအုပ်

စာရေးကြီး ဖြစ်၍ လက်ဖက်ရည်ကြိုက်သည်။ ။

ကျွန်ုပ်နှင့်တွေ့ဆုံစဉ်က အသက်(၇၅)နှစ်ခန့်ရှိသော်လည်း အလွန်ဖျက်လတ်သန်မာသည်။ သန့်ရှင်း သပ်ရပ်စွာ ဝတ်ဆင်ထားတတ်ပြီး လုံးချောဘယ်လ်ဂျီယန် စိန်နားကပ်ကြီးပန်၍ လည်ပင်း တွင် (စမေဗ) လော့ ကတ်သီးပါ ရွှေဆွဲကြိုးကြီးကို ဆွဲထားတတ်သည်။ ။ ထိုစဉ်က ဆရာမ တွင် လသားအရွယ် 'ခွန်းဆင့်သံသာ' ဟု ခေါ်တွင် သော မိန်းကလေးတစ်ဦးရှိပေသည်။ ။ လွန်စွာ ချစ်စရာကောင်းသော သမီးကလေး ဖြစ်သည်။ ။

အမေဒေါ်သန်းသန်းနုမှာ ဆရာမတို့ နှင့် အတူနေသူမဟုတ်။ သမိုင်းကသွယ်ချောင်းအနီး မဟာဗန္ဓုလ လမ်းတွင် သားအငယ်မောင်သိုက်ဝန်းဆိုသူနှင့် အတူနေသူ ဖြစ်သည်။ ။ ဝိဇ္ဇာလိုင်းလုပ်သူဖြစ်၍ ဘယ်မြို့၊ ဘယ်ရွာတွင် ဝိဇ္ဇာလိုင်းလိုက်သော ဆရာတော်များ ရှိသည် ဟု ကြားလျှင်ပင် ဘယ်လောက်ဝေးဝေး သွားရောက် ပူဇော်တတ်သည်။ ။ သူ့ကို ကြည့်ရသည် မှာ ပင်စင်စားတစ်ဦးနှင့် မတူပါ။ အမြဲတမ်း တက်ကြွရွှင်လန်းနေသည်။ ။ လမ်းသွားရာ၌ပင် (၉) လုံးပုတီးကလေးကို တစ်ချောက်ချောက် စိပ်နေတတ်သည်။ ။

ကျွန်ုပ်နှင့်တွေ့ပါများ တော့ ကျွန်ုပ်အားသူတို့ မိသားစုက အတော်ခင်မင်ကြသည်။ ။ ကလေး ပေါက်စ ကလေးကလည်း ကျွန်ုပ်အားခင်သည်။ ။ ၂၀၀၄ခုနှစ်၊ မတ်လတွင် ကျွန်ုပ်တို့ အင်းစိန် ထောင်ဝင်း အတွင်းရှိ အစိုးရပေးသော နေအိမ်မှ အုတ်ကျင်း(၁၃)ရပ်ကွက်၊ အမှတ် ၁၂၃၊ အသောက လမ်းအိမ်သို့ ပြောင်းရွှေ့ကြသည်။ ။ ကျွန်ုပ်မွေးဖွားခဲ့သော အိမ်ပင်ဖြစ်နေ၍ လွန်စွာ အကျိုးထူး သည် ဟု ဆိုရပေမည်။ ။

အ ° မ ° ကြ ° မ ၂၁ ပျဉ်ထောင်သွပ်မိုး (၃)ပင်အိမ်ကြီးဖြစ်၍

ကျွန်ုပ်ကဖျက်ပြီး အုတ်ပတ်ကားတက် နေရာ အိမ်ကြီးမှာ မပြီးသေးပါ။ အနီးကပ်ကြီးကြပ်ရန် ကျွန်ုပ်တို့ ၏ ကျယ်ဝန်းလှသော ခြံအတွင်းရှိ လွတ်နေသော အစ်ကိုကြီးဦးအောင်သန်း၏ အိမ်သို့ ခေတ္တယာယီပြောင်းရွှေ့ကြခြင်းဖြစ်သည်။ ။

ကျွန်ုပ်ဆောက်လုပ်နေသောအိမ်ပြီးမှ ကျွန်ုပ်တို့ ထပ်မံပြောင်းရွှေ့ရပြန်သည်။ ။ အိမ်ရှေ့နှင့်အိမ် အနောက် ဖြစ်၍ ပြောင်းရွှေ့ရသည် မှာ အဆင်ပြေသည်။ ။ ကျွန်ုပ်က ကျွန်ုပ်၏ မိခင်ကြီး ဒေါ်မြခင်နှင့် အတူနေရန် စီစဉ်ထား သဖြင့် မိခင်ကြီးအတွက် အိမ်သာအတွင်း၌ လက်ကိုင်ရန် ပိုက်တန်းများ ပင် တပ်ဆင်ထားသေးသည်။ ။

သို့သော် အိမ်ကြီးပြီးစီး၍ ကျွန်ုပ်တို့ ပြောင်းရွှေ့ပြီးချိန်၌ အိမ်ရှေ့အိမ်၌ နေသော အစ်မကြီး လုပ်သူက ကျွန်ုပ်၏ အမေအားပြုစုရန်ဟု အကြောင်းပြကာ ပြန်မလွှတ်တော့။ ။ အမေကလည်း အသက်(၉၃) နှစ်ရှိပြီ ဖြစ်၍ လမ်းသွားလျှင် တောင်ပေးဆောင်နေရချေပြီ။ ။ နောက်ပိုင်း တောင်ပေး ကိုပင် မနိုင်တော့။ ။ လူတွဲရတော့သည်။ ။

အမေအသက်(၉၄) နှစ်ထဲရောက်တော့ ချူချာလာသည်။ ။ အိပ်ရာပေါ်တွင် ပင် နေရရှာသည်။ ။ ကျွန်ုပ်တို့ အတော်ပင်ပြုစုရပါသည်။ ။ အမေက သွားများ မကောင်းတော့၍ အသားပျော့သော ငါးကို တော့ကြိုက်သည်။ ။ ငါးက အရိုးများ တော့ ကျွန်ုပ်က ကြုံလျှင်ကြုံသလို ထွင်ပေးရသည်။ ။ အမေက ဟင်းသီးဟင်းရွက်လည်း ကြိုက် သည်။ ။ နူးမြေ့နေအောင် ချက်ပေးရသည်။ ။

အမေ့အဝတ်အစားနှင့် ထဘီလျှော်ရန် ကျွန်တော်တို့ က လုကြရသည်။ ။ မည်သို့ပင်ဆိုစေ အမေ့နို့ဖိုးမကျေ သော်လည်း ကျွန်တော်တို့ အားရအောင် ပြုစုလိုက်ရပါသည်။ ။ ကျွန်တော် မှတ်မိနေပါ သေးသည်။ ။

၁၉၉၁ ခုနှစ် ကျွန်ုပ် မြစ်ကြီးနား - ဆွမ်ပရာဘွမ် ရဲဘက်စခန်းက အလုပ်ထွက် လာပြီး ရန်ကုန် ပြန် ရောက်တော့ အမေနေမကောင်းဖြစ်နေသည်။ အတော်လည်း ပိန်သွားသည်။ ဆရာဝန်များ နှင့် ခေါ်ပြသော်လည်း လက်လျှော့ထားရကြောင်း သိရသည်။ ဘာရောဂါလဲဟု မေးရာ လူကြီးရောဂါဟု ပြောသည်။ အမေဒေါ်မြခင်မှာ အသက် (၉၀) ခန့်ရှိချိန် ဖြစ်သည်။

ကျွန်ုပ်မှာ စခန်းများ သာ ထွက်နေရသဖြင့် ယခုတစ်ကြိမ်တွင် ပြုစုကုသခွင့်ပေးပါရန် အစ်မကြီးအား အကြိမ်ကြိမ်ခွင့်တောင်းပြီး အထူးကုသမားတော်ကြီးနှင့် ပြသ၍ သွေးအားနည်း ရောဂါဖြစ်သဖြင့် နာရီပိုင်းသာ အချိန်ရတော့ကြောင်း ရန်ကုန်အထူးကုဆေးရုံကြီးသို့ အမြန်တင်ရန် ညွှန်ကြားသဖြင့် ကျွန်ုပ် ရန်ကုန်ဆေးရုံ ကြီး၊ အရေးပေါ်ဌာနသို့ အမြန်တင်၍ ဂျပန်ဆေးရုံသစ်ကြီးသို့ လွှဲပြောင်းပေးသည်။

ရပ်ကွက်ထဲကသိလျှင်ပင် အမေ့ကို ချစ်ခင်လေးစားသော လူငယ်များ နှင့် ဘုန်းကြီးရဟန်း ပရိသတ်က သွေးလာလှူကြ၍ ကျွန်ုပ်တို့ ပင် မလှူလိုက်ရ။ သွေးသွင်းပြီးသည် နှင့် အမေချက်ချင်းနေကောင်းလာသည်။ အမေ တစ်ပတ်ခန့် ဆေးရုံပေါ်တွင် နေပြီး ကျန်းမာစွာ ပြန်ဆင်းတော့ အမေကား ကျွန်ုပ်အား သူ၏ အသက်ကို ဆက်ပေးသူအဖြစ် ကျေးဇူးအထူးတင်နေရှာသည်။

ကျွန်ုပ်ကိုလည်း မောင်နှမလေးယောက်ရှိသည့်အနက် အချစ်ဆုံးဟု ပြောပါသည်။ ကျွန်ုပ်က လည်း အဖေထက် အမေ့ကို ပိုချစ်ပါသည်။ အဖေကတော့ ကျွန်ုပ်ရန်ကုန် - မန္တလေးအမြန် လမ်းစီမံ ကိန်း၊ လှေလှော်အင်းစခန်း၌ တာဝန်ထမ်းဆောင်နေစဉ် (၁၉၈၁)ခုနှစ်အရွယ်တွင် ဆုံးပါးပါသည်။

၂၀၀၆ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ (၁၃)ရက်နေ့ မနက်(၇:၃၀)နာရီတွင် အမေ
ဒေါ်မြခင်၊ ရန်ကုန် အရှေ့ပိုင်း ဆေးရုံ၌ ဆုံးပါးရှာပါသည်။ ။ အသက်အရွ
ယ်ကလည်း (၉၄) နှစ်ရှိပြီဖြစ်သည်။ ။ ထိုအချိန်က ကျွန်ုပ် မြတ်သန္တာ ရေ
ပေါ်သင်္ဘော စားသောက်ဆိုင်၌ မန်နေဂျာအဖြစ်တာဝန်ထမ်းဆောင်နေ
သော အချိန်လည်း ဖြစ်ပါသည်။ ။ ကျွန်ုပ်တို့ မောင်နှမညီအစ်ကိုများ အ
မေ့အား ကောင်းစွာ ပြုစုလိုက် ကြရပါသည်။ ။

* * *

မွေးသမိခင်အမေဆုံးတော့ ကျွန်ုပ်တွင် အမေအစားလိုလာပါသည်။ ။
ထို့ကြောင့်မိခင်သဖွယ် ခင်မင်ရင်းနှီး သော အမေ ဒေါ်သန်းနုအား ကျွန်
ုပ်က မိခင်ရင်းသဖွယ် လေးစားခင်တွယ်မိသည်။ ။ အမေဒေါ်သန်းနုကလ
ည်း ကျွန်ုပ်အား သားသဖွယ် ခင်တွယ်ပြီး ဝိဇ္ဇာသားအဖြစ် လက်ခံ၍ မွေး
စား သားအဖြစ် ကြေညာအသိအမှတ် ပြုပါသည်။ ။

ထို့ကြောင့် အမေက ကျွန်ုပ်ကိုခေါ်သည်။ ။ ယုံကြည်သည်။ ။ အသိအမှ
တ်ပြုပါသည်။ ။ ၎င်း၏ မိသားစုကိစ္စ၊ သာသနာပြုကိစ္စများ
နှင့်ငွေရေးကြေးရေးကိစ္စများကို ကျွန်ုပ်အား တိုင်ပင်တတ်သည်။ ။ အင်း
စိန်ထောင်ဝင်းထဲမှ သမိုင်း-အုတ်ကျင်းသို့ ကျွန်ုပ်တို့
ပြောင်းလာသောကြောင့် အမေဒေါ်သန်းနု တို့ အိမ်ဖြင့်လည်း
နီးကပ်သွားသဖြင့် အမေ ဒေါ်သန်းနု ကျွန်ုပ်အိမ်သို့ မကြာခဏ လာသ
ည်။ ။ ကျွန်ုပ်ကလည်း အမေအိမ်သို့မကြာခဏသွားသည်။ ။ ထူးဆန်းတို
က်ဆိုင်နေသည် မှာ အမေ ဒေါ်သန်းနု နှင့် ကျွန်ုပ်တို့ မှာ သောကြာသား
သမီးများ ဖြစ်နေခြင်းပင်။

အမေဒေါ်သန်းသန်းနုတွင် သားသမီးအရင်းများ သုံးဦးရှိသည်။ ။
အကြီးဆုံးက အထက်တန်း ပြဆရာမ ဒေါ်သိန်းသန်းဌေးဦး၊ အလတ်က

အလယ်တန်းပြဆရာမဒေါ်ဒေလီယာ၊ အငယ်ဆုံးက သောကြာသား
မောင်သိုက် ဝန်း ဖြစ်သည်။ ။

သူက ရုပ်ရှင်မင်းသား စိုင်းစိုင်းခမ်းလှိုင်နှင့် အတော်တူသည်။ ။ ငယ်
စဉ်က အရက်အလွန် သောက်သော် လည်း သဘောအလွန်ကောင်းသည်
။ မိဘများ နှင့်အစ်မများ တာဝန်ကို လည်း မညည်း မညူကျေပွန်စွာ ထ
မ်းဆောင် ပေးတတ်သည်။ ။ ပညာလည်း တော်သည်။ ။ နိုင်ငံခြား
သင်္ဘောလိုင်းက ဒုတိယ အင်ဂျင်နီယာလည်း ဖြစ်သည်။ ။

သို့သော် သူက သင်္ဘောလိုက်သည် မှာ အချိန်နည်းနည်း၊ ရန်ကုန်တွင်
င် သာ နေသည် ကများ သည်။ ။ အစ်မ အကြီးဆုံး ယောက်ျားဦးမြင့်ဦးက
အရက်ဖြတ်ပေးပြီး သင်္ဘောပေါ်သို့ ပြန်တင်သည်။ ။ သို့သော် အမြဲ။ ပြန်
ဆင်း ပါသည်။ ။

အဘယ့်ကြောင့်နည်းဟု ဆိုသော် ရှင်းပါအံ့။ မောင်သိုက်ဝန်းတွင် အ
တည်ယူထားသော မိန်းမ (၃) ဦးရှိ ပသည်။ ။ အတူမပေါင်းသော်လည်း
သူကထိုအိမ်များ သို့ ဝင်ထွက်နေဆဲပင်။ ကလေးများ လည်း ရှိသေးသ
ည်။ ။ ဘာသာရေးတွင် လည်း နှံ့စပ်သည်။ ။ ပရိတ်ကြီး (၁၁) သုတ်ကို ရွ
တ်ဖတ်နိုင် သည်။ ။

ရဟန်းဝတ်သည် မှာ လည်း ဝတ်လိုက်၊ ထွက်လိုက်နှင့် အကြိမ်မန
ည်းတော့ပြီ။ ။ အရက်ဖြတ် လိုက်တော့မှ သူက ပိုဆိုးပါသည်။ ။ မိခင်နှင့်
အစ်မများကို အာခံလာသည်။ ။ အရက်မသောက်တော့ သော်လည်း စီး
ကရက်နှင့် ကွမ်းယာက ပါးစပ်နှင့် မပြတ်တော့ပါ။ ။

နောက်ဆုံး သူယူသည် က ရဲအရာခံဗိုလ် အပျိုကြီးဖြစ်သည်။ ။ ချမ်း
သာသည်။ ။ မောင်သိုက်ဝန်း အတွက် အထောက်အပံ့ ရသွားသည်။ ။ ရဲ
မေအပျိုကြီးက သင်္ဘောပြန်တင်ပေးပြန်သည်။ ။ သင်္ဘော လိုက်သည် က

(၃- လ)၊ ကုန်းပေါ်ပြန်နေသည် က (၆) လဖြစ်သည် ။ ရသမျှလခ များကို လည်း ဇနီးဟောင်းများအား ထောက်ပံ့သည် ။

ရဲမေအပျိုကြီးမှာ မောင်သိုက်ဝန်းကို ချစ်လွန်း၍ အလိုလိုက်ထားဟန် တူသည် ။ ထို့ကြောင့် လည်း မောင်သိုက်ဝန်းက ထင်ရာစိုင်းသည် ။ သုံးသည် ။ ဖြုန်းသည် ။

မောင်သိုက်ကို ကျွန်တော် သဘောကျသည် မှာ နယ်သို့ အမေ ဒေါ်သန်းနု၏ ဘာသာရေး ကိစ္စဖြင့် ခရီး သွားလျှင် မြေကျွမ်းကျင်၍ လမ်းများကို မှတ်မိခြင်းဖြစ်သည် ။ ရောက်လေရာနေရာ တိုင်း၌ လည်း သူ့အပေါင်း အသင်းများက ရှိနေသည် ။ တစ်မြို့တစ်နယ်ရောက်သည် နှင့် ပေါ်မလာ တော့။

အမေက ခရီးနှောင့်နှေးသည် ကိုမကြိုက်။ ကားပေါ်ပြန်ရောက်သည် နှင့်သားအမိနှစ်ယောက် တစ်လမ်း လုံး စကားများ လာကြတော့သည် ။ ကြားထဲက ဖြန်ဖြေပေးရသည် က ကျွန်တော်ပင် ဖြစ်သည် ။

နောက်ပိုင်းခရီးထွက်တော့ ကျွန်ုပ်က အကြံအဖန်လုပ်ရတော့သည် ။ ခရီးကြမ်းခြင်းကို အကြောင်းပြ၍ SALOON ကားကို မငှားတော့ဘဲ TO WN ACE (PICK UP) ကားကြီးကိုသာ ငှားတော့သည် ။ ကားကြီးတော့ချောင်လည်သည် ။ လမ်းခရီးအတွက် စိတ်ချရသည် ။

အမေဒေါ်သန်းနုက ရှေ့ခန်း၌ သာစီးလေ့ရှိပြီး တစ်လမ်းလုံးရွတ်ဖတ်သရဏ္ဍယ်မေတ္တာပို့ လာသည် ။ ထို့ကြောင့် မောင်သိုက်နှင့် ခွဲခြမ်းစီရသဖြင့် စကားမများ နိုင်တော့။ ကားကိုရပ်ခိုင်းရန် လည်း ခက်ခဲသွားတော့ သည် ။

ဒါတောင် မောင်သိုက်က ကားရပ်နား၍ လက်ဖက်ရည်ကော်ဖီသောက်ရာ၌ပင် ပျောက် ပျောက်သွား တတ်၍ သူ့ကို ရှာဖွေစောင့်စားရသည်

ဘုရားကြီးကျောင်းတိုက်မှာ ကျယ်ဝန်းပြီး အမေ၏ သားပဉ္စင်း တိုက်အုပ် ဦးဥတ္တမသာရ သတင်းသုံးနေသဖြင့် အလှူအတန်း၊ ဝေယျာဝစ္စအတွက် အလွန်အဆင်ပြေသည်။ ။

သံဃာတော်များကိုသာမက အမေဒေါ်သန်းနု၏ ဆွေမျိုးမိတ်ဆွေအပေါင်းအသင်းများကို လည်း ကျွေးမွေးလှူဒါန်းတွေ့ဆုံနိုင်ပါသည်။ ။ အသက်အရွယ်ကြီးလာတော့ အလှူအတန်းလုပ်ရင်း ဆွေမျိုးမိတ်ဆွေအပေါင်း အသင်းများ နှင့် တွေ့ဆုံစကားပြောဆိုသည် မှာ လူ့သဘာဝပင်ဖြစ်ပါ လိမ့်မည်။

ညပိုင်းတွင် ကျွန်ုပ်တို့ ဘုရားကြီးကျောင်းတိုက်တွင် အနားယူကြရင်း အမေက သူမ၏ ငယ်စဉ်ဘဝကို ကျုံ့ပျော်မြို့ကိုအခြေခံထား၍ ပြန်ပြောင်းပြောပြတတ်သည်။ ။ ကျုံ့ပျော်မြို့သည် ဧရာဝတီတိုင်းအတွင်းတည်ရှိပြီး အတွင်းကျသော်လည်း ရေခံ၊ မြေခံကောင်း၍ ဆန်စပါးနှင့် အသီးအနှံ အပြင် သားငါးလည်း ပေါသည်။ ။

လမ်းပန်းခရီး အဆက်အသွယ်လည်းကောင်းသည်။ ။ ယခင်က ရေလမ်းခရီးကိုသာ အားကိုး နေရာမှာ ယခုတော့ ဧရာဝတီမြစ်ကူး ဗိုလ်မြတ်ထွန်းတံတားကြီးကြောင့် နေ့ဝက်ဖြင့် ရန်ကုန်သို့ ခရီးပေါက်သွားလာနိုင်ပြီ ဖြစ်လေသည်။ ။

“ကဲ . . . သားကြီးရေ၊ မင်းက စာရေးဆရာဆိုတော့ ကျုံ့ပျော်မြို့အကြောင်းနဲ့ အမေ့ရဲ့ ငယ်ဘဝ၊ မိခင်၊ ဖခင်တွေအကြောင်း၊ ဆွေမျိုးမိတ်သင်္ဂဟနဲ့ မောင်နှမသားချင်းတွေ အကြောင်းပါ ပြောပြမယ်။ ။ ဒီကျောင်း မှာ (၂) ညအိပ်တာတောင် အမေ့အကြောင်းတွေက ပြောလို့ ကုန်မယ် မထင်ဘူး။ ကဲ...သားကြီး လက်ဖက်သုပ် စား ၊ ရေနွေးကြမ်း သောက်ရင်း နားထောင်ပေရော့ကွယ်”

“ကျုံပျော်ဆိုတာ မွန်စကားကွယံ၊ ချောင်းသုံးခွဆိုင်နေရာလို့ အဓိပ္ပာယ်ရတယ်။ ဒါးကချောင်း၊ ချင်းယား ချောင်းနဲ့ နတ်စင်ငူချောင်းတို့ သုံးခွဆိုင်နေရာမှာ မြို့တည်ထားလို့ ကျုံပျော်လို့ ခေါ်တာ။ ကျုံဆိုတာ မွန်ဘာသာနဲ့ မြို့ရိုးလို့ လည်း အဓိပ္ပာယ်ရတယ်။ ကျုံပျော်မြို့ကို ရှေးအခါက ‘ကျုံပေါ’ လို့ လည်း ခေါ်ခဲ့ကြတယ်။ မြို့ဟောင်း ဖြစ်တော့ ကျုံးတွေပေါလို့ ပေါ့ကွယ်”

မြို့အရှေ့တောင်ဘက်မှာ ‘အင်းရဲကြီးဆင်း’ ရှိတယ်။ အင်းအလယ်မှ ကျွန်းကြီးရှိတယ်။ အင်းရဲကြီး ကျွန်းလို့ ခေါ်တယ်။ ကျွန်းပေါ်မှာ မြန်မာနဲ့ ကရင်တွေ စုပေါင်းနေထိုင်ကြတဲ့ ‘အင်းရဲကြီး’ ရွာလည်း ရှိတယ်။ အင်းရဲကြီးကျွန်းက တစ်မိုင်လောက် အချင်းကျယ်ဝန်းတယ်။

ကျွန်းပေါ်မှာ ရေလုပ်ငန်းနဲ့ သီးနှံစိုက်ပျိုးသူတွေနေထိုင်ကြတယ်။ အင်းရဲကြီးအင်းဟာ အလွန်ထူးဆန်း တယ်။ ပုံသဏ္ဍာန်က အညှာပါတဲ့ ဘူးသီးပုံစံပဲ။ အညှာနေရာက ဒါးကချောင်းနဲ့ ဆက်နေလို့ ရေဝင်တယ်။ အင်းရဲကြီးအင်းထဲမှာ ငါးမြစ်ချင်း၊ ငါးသိုင်းနဲ့ နာမည်ကျော် အင်းရဲကြီးမျှင်ထွက်တယ်။ ပုစွန်တုပ်လည်း ထွက်တယ်။

အင်းရဲကြီးအင်းက ခုနစ်မိုင်ပတ်လည်ကျယ်ဝန်းတယ်။ ရတဲ့ ငါးတွေကလည်း အကြီးကြီးပဲ။ တချို့ငါး ကြီးတွေဆိုရင် သုံးလေးနှစ်သားက လေးလောက်တောင် ရှိတယ်။ အင်းရဲကြီးမျှင်ဆိုတာက မျှင်ငါးပိအနုအကောင်း စား၊ တိမ်ခိုးရောင်နဲ့ ပန်းနုရောင် အဆင်း (၂) မျိုးရှိပြီး မင်ဘူး။ ငါးအရသာနဲ့ အလွန်ချိုတယ်။ ရောင်တန်းစိမ်း စားမျှင်ငါးပိတွေလို သိပ်သည်းဆမများ ဘူး။ နုနု ရွရွ ကလေးနဲ့ အလွန်အရသာကောင်းတယ်။ အရောင်ကလည်း လှတယ်။

အင်းရဲကြီးမျှင်နဲ့ ပတ်သက်တဲ့ အင်္ဂလိပ်ခေတ်က ဇာတ်လမ်းတစ်ပုဒ်

ကိုတော့ မင်းအဘ ဦးတင်လာရင် မေးကြည့်ပေတော့။ သူက အင်္ဂလိပ်
ခေတ်က စစ်သားဟောင်းကြီး၊ သခင်လည်း လုပ်ခဲ့ဖူးတယ်။ ဒါကြောင့်
သူ့ကို သခင်တင်လို့ လည်း ခေါ်ကြတယ်။

နောက်တစ်ခုက

ကျုံပျော်မြို့

မြတ်ချမ်းသာဘုရားကြီးသမိုင်းကိုပြောပြမယ်။ မြတ်ချမ်းသာ ဘုရားကြီး
က ကမ်းနားက အမေတို့ အိမ်ဟောင်းအနားက မြဝတီရပ်ကွက်မှာ ရှိတ
ယ်။ အလွန်တန်ခိုး ကြီးတယ်။ အမေတို့ မိဘတွေဖြစ်ကြတဲ့ ကျန်းမာရေး
အင်စပက်တော်ဦးဘစိန်နဲ့ ဒေါ်သောင်းလှူဒါန်း ခဲ့တဲ့ တန်ဆောင်းကြီးနဲ့
ကြေး ဆင်း တုတော်လည်း ရှိတယ်။

မြတ်ချမ်းသာဘုရားဆင်းတုတော်ကြီးကို အင်းရဲကြီးအင်း'ထောက်မ
နက်' ရေအိုင်ထဲက တံငါသည် တစ်ဦး ငါးဖမ်းပိုက်ဆွဲရင်း ရခဲ့တာ၊ မွန်မိ
ဖုရားဥမ္မာဒန္တီကိုးကွယ်ခဲ့တဲ့ ဘုရားလို့ သိရတယ်။ လူခန္ဓာကိုယ်အရွယ်
အစားရှိတယ်။ ဣန္ဒာနီလာကျောက်နဲ့ ထုလုပ်ထားလို့ ပတ္တမြားအရောင်
အဆင်းရှိတယ်။

၁၉၄၉ ခုနှစ်တုန်းက ကရင်သူပုန်တွေ ကျုံပျော်မြို့ကိုသိမ်းရင်း ဆင်း
တုတော်ရဲ့ တင်ပါးတော် အသား ကို ပတ္တမြားကျောက်အမှတ်နဲ့ ဖဲ့ယူဖူး
တယ်။ မြတ်ချမ်းသာဘုရားရုပ်ပွားတော်မြတ်ဟာ မကြာခဏ ရောင်ခြ
ည် တော် ကွန့်မြူးလေ့ရှိတယ်။

မြတ်ချမ်းသာဘုရားဝင်းထဲမှာ မြေပေါလို့ မြေဘုရားလို့ လည်း
ခေါ်ကြတယ်။ ဒါပေမဲ့မြေတွေက လူတွေကို အန္တရာယ်မပြုပါဘူး။ သူ
ဘာသာ ဘုရားဖူးလာကြတာပါ။ ဟိန္ဒူကုလားတွေလည်း မကြာခဏ
လာရောက် ပူဇော်လေ့ရှိတယ်။ အလွန်တန်ခိုးကြီးတဲ့ ဘုရားပဲ။

နောက်ပြီး မြတ်ချမ်းသာဘုရားကြီးက ကျုံပျော်မြို့ကို စောင့်ရှောက်

တယ်။ နိမိတ်ပြု သတိပေး တတ် တယ်။ ဘုရားကြီးမျက်နှာတော် တစ်ခြမ်းမည်းလာရင် နိမိတ်မကောင်းဘူး။ ကျုံပျော်မြို့မှာ မီးလောင်တတ် တယ်။ နောက်ပြီး မြို့ထဲရွာထဲမှာ လည်း ကာလဝမ်းရောဂါ၊ ပုလိပ်ရောဂါနဲ့ ကျောက်ကြီးရောဂါတွေ ဖြစ်ခဲ့ဖူး တယ်။ ဒါကြောင့် ဘုရားကြီး နိမိတ်ပြုရင် တစ်မြို့လုံး သတိထား ကြရတော့တယ်။

မြတ်ချမ်းသာဘုရားကြီးကိုကျုံပျော်မြို့ကရတုန်းကလည်း အလွယ်နဲ့ ရတာ မဟုတ်ဘူး ။ ‘ထောက်မနက် အိုင်’ က ကျုံပျော်မြို့နဲ့ ကျောင်းကုန်းမြို့ အကြားမှာ ရှိတော့ မြို့နှစ်မြို့အကြား မှာ ရှိတော့ မြို့နှစ်မြို့ ‘ရေခ လောက်’ ဆွဲကြရသေးတယ်။ အဲ့ဒါ ကျုံပျော်မြို့ဘက်ကို ဘုရားကြီးက ပါလာတာမို့ မြတ်ချမ်းသာဘုရားကြီးကို ကျုံပျော်မြို့မှာ ပူဇော်နိုင်တာပေါ့ သားရယ်။

နောက်တစ်ခုက ကျုံပျော်၊ ချောင်းသုံးခွ၊ တစ်ဖက်ကမ်း သံလျက်စွန်းရွာက စေတီကြီး အကြောင်း ပြော ရဦးမယ်။ ကိုးနဝင်းစေတီတော်ကြီးလို့ ခေါ်တယ်။ စေတီတော်ကြီးကို အရှေ့၊ အနောက်၊ တောင်၊ မြောက်၊ ဘုရား စေတီ(၄)ဆူရံထားတယ်။

အရှေ့ဘက်ကဘုရားကို မိုးကောင်းဘုရားခေါ် ချစ်တီးဘုရား လို့ ခေါ်တယ်။ အနောက်ဘက် ဘုရားက တော့ သံလျက်စွန်းရွာဘက်လှည့်ထားလို့ ရွာဘက်လှည့်ဘုရားလို့ ခေါ်တယ်။ တောင်ဘက်မှာ တော့ မတ်တတ်ရပ် ကိုယ်တော်ကြီးနဲ့ တစ်ဝဂ္ဂဘုရားရှိတယ်။ အနောက်ဘက်မှာ တော့ တောဘက်လှည့်ဘုရားနဲ့ ရေကန်ကြီးရှိတယ်။

အမေ အစောကပြောခဲ့သလို
ချောင်းသုံးခွဆိုတာဟာနတ်စင်ငူချောင်းနဲ့ ချင်ယားချောင်း။ ဒါကချောင်းတို့ ပေါင်းဆုံတဲ့ နေရာပဲ။ ချောင်းတွေက အကျယ်ကြီး မဟုတ်ဘူး ။ ပေ

(၁၀၀) ကျော် လောက်ပဲ ကျယ်လိမ့်မယ်။

အမေတို့ နေတဲ့ ကျုံပျော်မြို့နဲ့ သံလျက်စွန်းက နတ်စင်ငူချောင်းခြား ထားတယ်။ စဲပေါင်ရွာနဲ့ တော့ ဒါးက ချောင်းကခြားထားတယ်။ ကျုံပျော်ဘက်ကမ်းက အရင်ကသင်္ဘောဆိပ်ပဲ။ ဒါးကချောင်း ကတစ်ဆင့် ရန်ကုန်ကို သွားရတာ။ အဲဒီတုန်းက ရေလမ်းခရီးပဲ အားကိုးရတာ။ ကုန်းလမ်းခရီးက ဧရာဝတီမြစ်ခံနေလို့ တိုက်ရိုက်သွားလို့ မရသေးဘူး။ ဒါကြောင့်ကျုံပျော်ဆိပ်ကမ်းက အလွန် စည်ကားတယ်။

သံလျက်စွန်းရွာက ကိုးနဝင်းစေတီကြီးအကြောင်း ဆက်ပြောရဦးမယ်။ ကိုးနဝင်းစေတီမှာ စေတီရံ (၄) ဆူရှိတဲ့ အနက် မိုးကောင်းဘုရားခေါ် ချစ်တီးဘုရားကတန်ခိုးအကြီးဆုံးပဲ။ ချစ်တီးကုလားတွေ အများဆုံး ကိုးကွယ်ကြတယ်။ (၇) ရက်တစ်ကြိမ် ချစ်တီးကုလားအုပ်စု လာပြီး ဘုရားဝတ်ပြုကြတယ်။

တစ်နှစ်တစ်ကြိမ် သီတင်းကျွတ်လပြည့်နေ့မှာ ဘုရားပွဲကျင်းပတယ် ။ ကုန်းပွဲရေပွဲလည်း လုပ်တယ်။ ကုန်းပွဲရေပွဲဆိုတာက ကုန်းပေါ်မှာ မီးပုံးပျံလွှတ်ပွဲ၊ ဘဲလွှတ်ပွဲတွေလုပ်ပြီး ချောင်းထဲမှာ လှေလှော်ပြိုင်ပွဲလုပ်တာပါ။ အိုးစည်၊ ဒိုးပတ်ပြိုင်ပွဲလည်း လုပ်တယ်။ ရွာသားတွေ ယှဉ်ပြိုင်ကြတာပေါ့။ ချစ်တီးကုလားတွေက ဆုတွေလည်း ချတယ်။

ပထမဆု(၁၀၀)ကျပ်၊ ဒုတိယဆု(၇၅)ကျပ်၊ တတိယဆု(၅၀)ကျပ်ပေါ့ ။ အဲဒီတုန်းက ငွေ(၁၀၀) ကျပ်၊ (၅၀)ကျပ် ဆိုတာ အတော်တန်ဖိုး ရှိတာ ။ ရွှေတစ်ကျပ်သားမှ (၂၅၀) ကျပ်လေ။

ချစ်တီးကုလားတွေ မိုးကောင်းဘုရားကို ပူဇော်ယုံကြည်ကြတာလည်း သမိုင်းနောက်ခံ ရှိတယ်။ ၁၉၃၂ ခုနှစ် အင်္ဂလိပ်ခေတ်မှာ ကုလား-မြန်မာ အဓိကရုဏ်းဖြစ်တယ်။ ကျုံပျော်မြို့မှာ ဝမ်းရောဂါတွေလည်း ဖြစ်

ကြတယ်။

အဲဒီတုန်းက ကျုံ့ပျော်မြို့လယ်မှာ ချစ်တီးတန်းဆိုတာရှိတယ်။ လယ် အပေါင်ခံ၊ အိမ်အပေါင်ခံ တဲ့ ချစ်တီးတွေပေါ့။ အော်ဒီမန်လို့ ခေါ်တဲ့ စာ ချုပ်တွေနဲ့ မြန်မာတွေအပေါ်မှာ ဖိနှိပ်ထားကြတာ။ အင်္ဂလိပ်အစိုးရက လည်း ချစ်တီးတွေဘက်က ရပ်တည်တယ်။ ဒါကြောင့် အဓိကရုဏ်း ဖြစ် ကြတာ။

အဲဒီအ ချိန် မှာ ချစ်တီးခေါင်းဆောင်ကို ဝတ်ဖြူစင်ကြယ်နဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးကအိပ်မက်ပေးသတဲ့ ။ ဒီအဖြစ်ဆိုး တွေ ချုပ်ငြိမ်းစေအောင် သံလျက်စွန်းဘက်ကမ်းက မိုးကောင်းဘုရားမှာ အပတ်စဉ် အဖွဲ့နဲ့ ပူ ဇော်ကန်တော့ပြီး နှစ်စဉ် သီတင်းကျွတ်လပြည့်နေ့မှာ ကုန်းပွဲရေပွဲနှင့် ဘုရားပွဲလုပ်ဖို့ ညွှန်ကြားတာ။ သူတို့ ကလည်း နှစ်စဉ်ပွဲခံပြီး ပူဇော်ပါတ ယ်။ ဒါကြောင့် မိုးကောင်းဘုရားကနေ ချစ်တီးဘုရား အမည်ပေါက်သွား တာပဲ။

ချစ်တီးဆိုတဲ့ အတိုင်း ပွဲလာပရိတ်သတ်ကို ကျွေးမွေးတာကတော့ ထမင်းဟင်း မဟုတ်ဘူး ။ ရှာလပတ် ရည်လို့ ခေါ်တဲ့ အချို့ရည်နဲ့ ကွမ်း ယာပဲအလကားကျွေးတာ။ ဘယ်ကလောက်ကပ်စေးနဲ့ ကြသလဲဆိုတာ သိအောင် အမေ ပြောပြတာပါ။

နောက်တစ်ခု ကျုံ့ပျော်မြို့မှာ ထင်ရှားတာက အမေတို့ အခုတည်းခို နေတဲ့ ဘုရားကြီး ကျောင်းတိုက်ထဲ က ပြည်လုံးပေါ်ဘုရားကြီးပဲ။ လွတ် လပ်ရေးအကြိုခေတ်(၁၂၈၇) ခုနှစ်မှာ ဇာတ်မင်းသားကြီး ဂရိတ်ဦးဖိုးစိ န် ကြီး တည်ခဲ့တာ။ သံဟင်ဂလန်တိုင်ကြီးတွေနဲ့ တောင်ကုန်း ပေါ်မှာ အလွန်သပွယ်လှတယ်။

၁၉၉၁ ခုနှစ်မှာ ဂရိတ်ဦးဖိုးစိန်ကြီး၏ မြေးများ ဖြစ်ကြတဲ့ ဦးသိန်း

ဖေနဲ့ ဒေါသန်းသန်းတို့ က ငွေကျပ် သိန်း(၉၀)အကုန်ကျခံပြီး ထပ်မံပြုပြင်ခဲ့တယ်။ ယခုခေတ်ဈေးအရတော့ သိန်း (၉၀၀) မက တန်ဖိုးရှိမှာ ပေါ့။ ဘုရားကြီးအပေါ်မှာ ကျောက်ဖြူသားခင်းပြီး မျက်နှာကြက်ကလည်း ကျောက်ပြား တွေကပ်ထားလို့ အလွန် အေးချမ်း ဆိတ်ငြိမ်တဲ့ နေရာပဲ။

နေ့လယ်နေ့ခင်းနေပူချိန်များမှာ ဘုရားကြီးအပေါ်သွားပြီးအနားယူ ရင်း တရားထိုင်ပုတီးစိပ် ရင် အလွန် ကောင်းတာ။ သားတို့ လည်း ဘု ရားသွားဖူးရင်းအလှူငွေလည်း ထည့်ပါ။ လေ့လာပါ။ ပူဇော်ပါ။ ဘုရား အလှူရှင်တွေကိုလည်း မေတ္တာပို့အမျှပေးပါ။ ဒီကျောင်းဝင်းအတွင်းက ဂ ဋ္ဌိရ နယ်မြေတွေ ဖြစ်လို့ အပြောအဆို အနေ အထိုင် ဆင်ခြင်ပါ။

ကဲ...အမေလည်း စကားပြောရတာမောပြီ။ ည(၉)နာရီလည်း ထိုး တော့မယ်။ အမေတို့ ငယ်ဘဝ အကြောင်းကိုတော့ မနက်ဖြန်ညကျမှ ဆ က်ပြောတော့မယ်။ အမေလည်း ဘုရားဝတ်ပြု၊ ပုတီးစိပ်ပြီး တရား ထိုင် ဖို့ အလုပ်တွေ ရှိသေးတယ်။ သားတို့ လည်း ဘုရားဝတ်ပြုပြီး ကျောင်းဝ င်းအတွင်းက မြင်အပ်မမြင်အပ် ပုဂ္ဂိုလ်တွေနဲ့ ရဟန်းသံဃာတွေကို အမျှ ပေး၊ မေတ္တာပို့ပြီးမှ အိပ်ကြပါ။ အကြောင်းရှိလို့ အမေသတိပေးတာပါ”

* * *

နောက်တစ်နေ့မနက်တွင် ကျွန်ုပ်တို့ စောစောထကြပြီး ဘုရားဝတ်ပြု၊ ပုတီးစိပ်၊ အမျှအတန်း ဝေပြီး နာမည်ကြီး ကျုံပျော်မုန့်ဟ င်းခါးကို စားကြသည် ။ အမေနှင့်ဦးပဉ္စင်းဦးဥတ္တမသာရတို့ ကတော့ ဆွ မ်းချက်ဝေယျာ ဝစ္စအဖွဲ့ဝင် အမျိုးသမီးများ နှင့် နေ့ဆွမ်းဆပ်ကပ်ရန် အ တွက်ပြင်ဆင် နေကြသည် ။

ကျွန်ုပ်၊ မောင်သိုက်နှင့် ကားဆရာမောင်သောင်းလှိုင်တို့ ကတော့ မ

နက်လက်ဖက်ရည် ထွက်သောက် ရင်း ကျုံ့ပျော်မြို့ပေါ်ရှိ မြို့ဦးကျောင်း၊
ဖန်ခါးကုန်းကျောင်း စသဖြင့် ဘုန်းတော်ကြီး ကျောင်းများမှ ဆရာ
တော်ကြီးများ နှင့် အမေ၏ ဆွေမျိုးမိတ်သင်္ဂဟများအား
နေ့လယ်စာစားကြရန် လိုက်ဖိတ်ပါသည်။ ။

မြတ်ချမ်းသာဘုရားကြီးသို့လည်း ရောက်သည် ။ ။
ချောင်းသို့ခွသို့လည်း ရောက်လာသည်။ ။ ဈေး ထဲသို့လည်း ရောက်သည်
။ အမေဒေါ်သန်းနု၏ မိတ်သင်္ဂဟများမှာ လည်း တစ်မြို့လုံးအနှံ့ဖြစ် သ
ည်။ ။

နေ့လယ်(၁၁)နာရီခန့်တွင်
သံဃာတော်များအားဆွမ်းနှင့်ဝတ္ထုငွေများကပ်လှူပူဇော်ပါသည်။ ။ ပြီး
နောက် တရားနာ ရေစက်ချသည်။ ။ ပြီးမှ ကြွရောက်လာသော လူထုပရိ
တ်သတ်အား နေ့လယ်စာ ကျွေးမွေးဧည့်ခံပါ သည်။ ။ ထိုအချိန်တွင် အဘ
ဦးတင် ဆိုက်ကားကြီးဖြင့် ကျောင်းဝင်း အတွင်းသို့ ရောက်ရှိလာသဖြင့်
ကျွန်ုပ်တို့ ကြိုဆိုကြရသည်။ ။

“အဘ . . . နေကောင်းရဲ့ လား”

“အေး . . . ကောင်းပါတယ်”

“အဘ ဘာကြောင့် နောက်ကျနေတာလဲ”

“အိပ်ရာထ နောက်ကျတယ်။ ဘုရားဝတ်ပြု၊ တရားထိုင်နေလို့ နည်း
နည်း နောက်ကျသွား တယ်”

အဘ၏ ခြေထောက်တစ်ဖက်မှာ ပတ်တီးစည်းထား၍ ကျွန်ုပ်တို့ က
တွဲခေါ်ရသည်။ ။ အဘမှာ အသက် (၉၀) ကျော်ပြီဖြစ်၍ ယခင်နှစ်များက
လောက် မြန်ဆန်သွက်လက် ခြင်းမရှိတော့။ သို့သော် စကားပြောတော့

သွက်လက်ပါသေးသည် ။ လည်ခေါင်းတုံး အင်္ကျီအဖြူပေါ်တွင် တိုက်ပုံဝတ်၍ ယောပုဆိုးနှင့် ခန့်ညားသပ်ရပ်နေ ဆဲပင်။ ကျွန်ုပ်တို့ တွဲခေါ်တော့ အဘက . . .

“လူကလေးတို့ . . . အဘလျှောက်နိုင်ပါတယ်။ မတွဲပါနဲ့ ။ အဘကို လူမမာကြီးလို့ ထင်နေပါ ဦးမယ်။ အဘက ရှက်တတ်တယ်”

အဘကို စားပွဲဝိုင်းတွင် ထိုင်ခိုင်းပြီး ထမင်းကျွေးတော့လည်း ကောင်းစွာစားနိုင်ပါသည် ။ ထမင်းစားပြီး လက်ဖက်ရည်ကြမ်းဝိုင်းတွင် ထိုင်နေ၍ အမေဒေါ်သန်းနု ရောက် လာပြီး အဘ ဦးတင်အား ငွေလှူပြီး . . .

“ဦးလေးတင် အသက်ရာကျော်ရှည်ပါစေ”

ကျွန်တော်ကလည်း ငွေတစ်ထောင်လှူပြီး . . .

“အဘဦးတင် အသက်ရာကျော်ရှည်ပါစေ . . .”

“ဟဲ့ . . . ငါ့မြေးရဲ့ ၊ အဲဒီဆုတော့ မလိုချင်ဘူးကွယ့်။ အခု (၉၄) နှစ်ပဲ ရှိသေးတာတောင် ခန္ဓာကိုယ်က ဖောက်ပြန်ချင်နေပြီ။ အရင်လိုလမ်းကောင်းကောင်း မလျှောက်နိုင်တော့ဘူး။ ဆိုက်ကား ကိုပဲ အားကိုးနေရတော့တာ”

“အဘခြေထောက်က အနာကရော ဘယ်လိုဖြစ်တာလဲ။ အခုအထိ မကျက်နိုင်တာ ဘာဖြစ်လို့ လဲ”

“ယခင်ခေတ်က အလှူငွေကောက်ခံရင်း သေနတ်မှန်တာပါ. . . လူကလေးရယ်။ အနီးကပ် အပစ်ခံ ရတော့ ကျည်ဆန်က ခြေဖမိုးကို ဖောက်သွားတာ။ ယမ်းပါ အသားထဲကျန်ခဲ့တော့ အနာက မကျက်နိုင်ဘူး ဖြစ်နေတယ်။ ပျောက်လိုက်၊ ပြန်ဖြစ်လိုက်ပေါ့ကွာ။ အဘကလည်း ပေတော့ ဆရာဝန်နဲ့ မပြဘဲ ဆေးမြီးတိုနဲ့ ပဲ ကုခဲ့တာ အခုအသက်ကြီးမှ ဆ

ရာဝန်ကုတာ မပျောက်ပါဘူး။ သေရာပါဒဏ်ရာပေါ့ကွယ်”

“အဘက အင်္ဂလိပ်ခေတ်က စစ်သားဟောင်းကြီးဆို။ အဲဒီအကြောင်း တွေကို ပြောပြပါလား အဘ”

“အေး . . . ဟုတ်တယ်ကွ။ အင်္ဂလိပ်ခေတ်က တပ်ကြပ်အဆင့်ထိ တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့တာ ဆာဂျင် လို့ ခေါ်မှာ ပေါ့။ မန္တလေးမှာ တာဝန် ထမ်းဆောင်ခဲ့ရတာ။ တပ်ကထွက်တော့လည်း အရေး တော်ပုံမှာ သခင် လုပ်ခဲ့ တာပေါ့။ အခုခြေထောက်ကဒဏ်ရာက တပ်ထဲတုန်းက စစ်မှုထမ်းရင်း ရခဲ့တာ မဟုတ်ဘူး ကွ။ သခင်လုပ်တုန်းက ရပ်ရွာလှည့်ရန်ပုံငွေ ကောက်ခံရင်း သေနတ်အမှန်ခံရ တာ”

“အဘရဲ့ စစ်ကြိုခေတ်အတွေ့အကြုံတွေကို ပြောပြပါဦး”

အဘတို့ တပ်က မန္တလေးနန်းတွင်းမှာ တပ်စွဲထားတာ။ မြို့စောင့်လုံခြုံရေးတပ်ပေါ့။ အဘတို့ တပ်ရင်း များက မေဂျာစမစ်လို့ ခေါ်တယ်။ အင်္ဂလိပ်ကြီးပဲ။ အင်မတန်စည်းကမ်းကြီးတယ်။ အောက်လက်ငယ်သား တွေကိုတော့ ညှာတာထောက်ထားပါတယ်။

မန္တလေးနန်းတွင်းဆိုတာကလည်း အုတ်ရိုးကာထားတာ ကြာလာ တော့ ထောင်ကျနေသလို ပါပဲ။ အပြင် ထွက်ခွင့်လည်း မရတော့ ပျင်းစရာအလွန်ကောင်းတယ်။ ဒါကြောင့်အဘလည်း ရိက္ခာ လာသွင်းတဲ့ ကုန်သည် တွေ နဲ့ ပေါင်းပြီး ကြေးနန်းစာအတု လုပ်ရတော့တာပေါ့။

ယုတ္တိရှိအောင်လည်း ရန်ကုန်ကကုန်သည် တွေက မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဘက်ကတစ်ဆင့် ကြေးနန်း ရိုက်ပေးတာ။ ‘တပ်ကြပ်မောင်တင်...အဖေ ဆုံးပြီ၊ အမြန်လာ’ဆိုပြီး အမေကရိုက်ပေးတဲ့ ပုံစံပေါ့။ အမှန်က အဘအဖေ ဆုံးတာက ကြာပြီပဲ။ ကြေးနန်းအရတော့ အဘကတပ်ရင်းမှူး မေဂျာစမစ်ကို သွားပြပြီး ခွင့်တိုင်ရတော့တာပေါ့။ မေဂျာစမစ်က ကြေး

နန်းကို အသေအချာဖတ်ပြီး . . .

“ဆာဂျင်မောင်တင် . . . မင်းအဖေက အသက်ဘယ်လောက်ရှိပြီလဲ”

လို့ မေးတယ်။

“အသက် (၇၀) ကျော်ပါပြီ”

လို့ ဆိုတော့ . . .

“အသက်ကြီးလို့ ဆုံးတာဖြစ်မယ်။ ဝမ်းနည်းစရာမရှိဘူး”

လို့ ပြောတယ်။ အဘလည်း အတော်ဒေါပွသွားတယ်။ ဒါပေမဲ့ ခွင့်မရမှာ စိုးလို့ ငြိမ်ပြီး နေရတယ်။ မေဂျာ က ခေတ္တစဉ်းစားပြီး . . .

“ဒီမှာ က အေးချမ်းပါတယ်။ မောင်မင်းကို ခွင့်ပေးမယ်။ ဘယ်နှရက် ယူမလဲ”

လို့ မေးတယ်။

အဘက . . .

“ကျွန်တော်တို့ ကျုံပျော်မြို့က ရန်ကုန်နဲ့ တောင် အတော်အလှမ်းဝေးတယ်။ မန္တလေးက ရန်ကုန်ကို မီးရထား တစ်ညအိပ်စီးရမယ်။ ရန်ကုန်ကနေ ကျုံပျော်ကို မီးသင်္ဘော (၂)ညအိပ်စီး ရတယ်။ ဒါကြောင့် အသွားအပြန်လမ်းခရီးမှ တင်(၇)ရက်လောက်ကြာမယ်။ ဟိုမှာ နေတာ နဲ့ (၂)ပတ်လောက် အချိန်ပေးပါဆိုတော့ . . .

“နှစ်ပတ်တော့မရဘူး . . . လူကလေး။ တပ်ထုံးစံက ခရီးနီးရင် (၃)ရက်၊ ခရီးဝေးရင် (၇) ရက်ပဲ ခွင့်ပြုတယ်။ နောက်ပြီး လူကလေးက ရိုးရိုးတပ်သား မဟုတ်ဘူး ။ ဆာဂျင်၊ တပ်ကြပ်။ ဒါပေမဲ့ လူကလေးကို သနားလို့ ခွင့်(၁၀)ရက် ပေးလိုက်တယ်။ အရောက်ပြန်လာပါ။ လူကလေးဟာ

မြို့ပြဝန်ထမ်း မဟုတ်ဘူး ။ စစ်သားပါ။ ဒါကြောင့် အမိန့်ကို အတိအကျ လိုက်နာပါ”

လို့ ပြောပြီး ခွင့်(၁၀)ရက်ကို လက်မှတ်ထိုးပေးတယ်။ အဘကလည်း ခွင့်ပေးသမျှယူပြီး နေချင်သ လောက်နေမယ်လို့ ဆုံးဖြတ်ပြီးသားဆို တော့ အသာပဲထွက်ခဲ့တယ်။

မီးရထားတစ်တန်း၊မီးသင်္ဘောတစ်တန်းနဲ့ (၃)ရက်လောက်ကြာတော့ ကျုံပျော်ကိုရောက်တယ်။ ကျုံပျော် ကိုလည်း မရောက်တာ ကြာတော့ မြို့ခံအပေါင်းအသင်းတွေနဲ့ တွေ့ လည်ကြ၊ ပတ်ကြ၊ စားကြသောက်ကြ ရင်း ခွင့်(၁၀) ရက်ပြည့်သွားတယ်။

အဘလည်း ခွင့်ရက်ကိုမေ့ထားလိုက်ပြီး ကျုံပျော်မှာ ပျော်ပျော်ကြီး နေတော့တာပေါ့။ အရက်(၂၀) လောက်ရှိမှ မန္တလေးကို ပြန်ဖို့ သတိရ လာတယ်။ စည်းကမ်းကြီးလှတဲ့ အင်္ဂလိပ်ကြီး၊ မေဂျာစမစ်ရဲ့ နီရဲပြီး ဒေါ ကန်နေတဲ့ မျက်နှာကြီးကို မြင်ယောင်လာတယ်။

အပေါင်းအသင်းတွေနဲ့ တိုင်ပင်တော့လည်း နေလက်စနဲ့ ဆက်နေဖို့ ဆွဲထားကြပြန်တယ်။ အဘက အဲဒီခေတ်က ရှားရှားပါးပါး အင်္ဂလိပ်တ ပ်ကစစ်သား၊ နောက်ပြီးတပ်ကြပ်အဆင့်ဆာဂျင်။ ဒါကြောင့် မပြန်လို့ က မဖြစ်ဘူး။ မပြန်ရင် စစ်ပြေးမှုနဲ့ ထောင်တစ်နှစ်လောက် ကျမှာ ။

တပ်ပြန်ရင်တော့ သက်ညှာစွာနဲ့ စစ်အချုပ်ခန်းထည့်မလား၊ ရာထူး ချခံရမလားတစ်ခုခုပဲ။ အလျှောက် ကောင်းရင်တော့ အထောင်းသက် သာမှာ ပေါ့။ ဒါကြောင့် အဘလည်း မင်းတို့ ခေတ် စကားနဲ့ ပြောရရင် အကြံ အဖန် လုပ်ရတော့တာပေါ့”

“ဘယ်လိုအကြံအဖန် လုပ်သလဲ အဘ”

“ဒီလိုပေါ့ကွာ ...။ အင်္ဂလိပ်ကြီးကျေနပ်အောင် ဘာနဲ့ လက်ဆောင် ပေးပြီး ချော့ရမလဲ စဉ်းစား ရတာ ပေါ့။ နောက်ဆုံးတော့ အကြံတစ်ခုရ တယ်။ အဘတို့ ဒေသ အင်းရဲကြီးအင်းက ထွက်တဲ့ အင်းရဲမျှင်ဆိုတာ အ လွန် အရသာ ရှိလှတယ်။

မျှင်ဆိုပေမယ့် ဈေးထဲမှာ ရောင်းတဲ့ မျှင်ငပိလို မစိုဘူး။ သိပ်သည်း ဆမများ ဘူး။ မွမွကလေး။ ကြော်စား ရင် အလွန်ချိုပြီး အရသာရှိတယ်။ မျှင်နှစ်မျိုးနှစ်စားရှိတယ်။ တိမ်ခိုးရောင်မျှင်က ပိုဈေး ကြီးတယ်။ လိုချင် တိုင်း လည်း ဝယ်လို့ မရနိုင်ဘူး။ တစ်ပတ်လောက် အချိန်ယူပြီး ကြိုတ င်မှာ မှ ရနိုင်တယ်။

အဘလည်း ခွင့်ရက်ကျော်နေတာမို့ အင်းရဲကြီးအင်းဘက် ဖုတ်ပူမီး တိုက်စက်ဘီးကလေးနဲ့ အပြေးသွား ဝယ်တာ ပထမတန်းစား တိမ်ခိုး ရောင်မရဘဲ ဒုတိယတန်းစား ပန်းနုရောင် မျှင် တစ်ပိဿာပဲရတော့တ ယ်။

နောက်တစ်နေ့ မနက်မှာ အဘလည်း မီးသင်္ဘောနဲ့ ရန်ကုန်ကိုပြန်ခဲ့ တယ် (၂)ညအိပ်စီးပြီးမှ ရန်ကုန်ကို မနက်ပိုင်းရောက်တယ်။ မီးရထား လက်မှတ် အဆင်ပြေလို့ လမ်းမှာ တစ်ညအိပ်ပြီး နောက်တစ်နေ့မနက် စောစော မှာ မန္တလေးနန်းတွင်းက တပ်ထဲကို ပြန်ရောက်တယ်။ အချိန် က မနက် (၇) နာရီလောက်ပဲ ရှိသေးတယ်။

အဘလည်း ကားတိုက်ထဲက အိပ်ရာမှာ ပါလာတဲ့ အဝတ်အိတ်က လေးနဲ့ လက်ဆောင်ပေး လိုက်တဲ့ ပစ္စည်းလေးတွေ ထားတော့ အပေါင်း အသင်းနဲ့ လက်အောက်ငယ်သား တွေကဝိုင်းပြော ကြတယ်။ အဘကို တပ် ရင်းမှူးမေဂျာစမစ်အရမ်းစိတ်ဆိုးနေသတဲ့ လေ။ ဆိုးပေမပေါ့။ ခွင့် (၁၀)ရက် လောက်ပေးလိုက်တာ ရက်(၃၀) လောက် ဖြစ်သွားတော့တာ

ကိုး။

အဘကို ကွာတားချမလား၊ ရာထူးချမလား၊ တစ်ခုခုပဲလို့ ထင်ကြေး ပေးကြတယ်။ အဘကလည်း ဖြစ်ချင်တာဖြစ်ပါစေ။ ကိုယ်လည်း နေချင် သလို နေခဲ့ပြီးပြီးပဲဆိုပြီး အင်းရဲကြီးမျှင် ထုပ်ကလေးရင်မှာ ပိုက်ပြီး မေ ဂျာစမစ်ရဲ့ ရုံးခန်းအိမ်ကြီးကို လာခဲ့တယ်။ မေဂျာစမစ်ဟာ အဘကို မြင် တာနဲ့ စီးဟောက်တော့တာပဲ”

“ဝှပ်သဟဲ . . . ဆာဂျင်မောင်မောင် မောင်မင်းခွင့် (၁၀) ရက် ပေး တာ တစ်လလောက် ကြာတယ်။ မောင်မင်းဟာ ဗြိတိသျှစစ်တပ်ကစစ် သား။ ခွင့်ရက်ကျော်တာစစ်စည်းကမ်း ဖောက်တာ ပဲ။မောင်မင်းကို ပြင်းပြင်း ထန်ထန် အပြစ်ပေးအရေးယူရမယ်။ အကြောင်းပြချက်ကို ထု ချေဖြေ ရှင်းပါ”

“မှန်ပါတယ်...မေဂျာ။ (သခင်ကြီးဟု မခေါ်ပါ)။ ကျွန်တော် မန္တလေး က ရန်ကုန်ကို မီးရထား စီးတာ တစ်ညအိပ်(၂)ရက်ကြာပါတယ်။ တစ်ခါရန်ကုန်က ကျုံပျော်မြို့ကိုမီးသင်္ဘောစီးတာ(၂)ညအိပ် (၃)ရက်ကြာ ပါတယ်။

လမ်းခရီးအသွားမှာ (၇)ရက်နီးနီး၊ အပြန်မှာ (၇)ရက်နီးနီးကြာတော့ အသွားအပြန် (၂)ပတ် လောက် အချိန်ကုန်သွားပါတယ်။ ဖခင်အသုဘရ က်လည်တောင် မိရုံကလေးပါပဲ။ ကျုံပျော်မြို့မှာ လည်း မိသားစုစားဝတ် နေရေးကိစ္စတွေကို စိတ်ချရအောင်စီစဉ်ပေးပြီးမေဂျာအတွက် BREAK- FAST စားဖို့ အင်းရဲကြီးမျှင်အကောင်း စားကို စောင့်ယူနေရလို့ ရက်တွေ ကြာသွားတာပါ”

“ဝှပ်သဟဲ . . . အင်းရဲကြီးမျှင် ဘာကောင်းသတုံး”

“ဟုတ်ကဲ့ . . . မေဂျာ။ BREAKFAST မစားရသေးဘူး မဟုတ်လား။

ကျွန်တော် စီစဉ်ပေးပါမယ်။ အင်းရဲကြီးမျှင် စီစဉ်ထားတဲ့ BREAKFAST ကို စားပြီးမှ မေဂျာကျွန်တော့်ကို ကြိုက်သလို အရေးယူပါ”

လိုပြောပြီး မေဂျာစမစ်အိမ်ကမီးဖိုခန်းထဲကို ခပ်တည်တည်ဝင်ခဲ့တယ်။ မီးဖိုခန်းထဲမှာ တော့ မေဂျာ စမစ်ရဲ့ ထမင်းချက်ဟူစိန်ကမစ္စတာစမစ်ကို မနက်စာကျွေးဖို့ ကြက်ဥကြော်ပြီးပေါင်မုန့်ကို မီးကင်ဖို့ စီစဉ်နေတယ်။

အဘတင်က ဒယ်အိုးသန့်သန့်တောင်းပြီး အင်းရဲကြီးမျှင် လက်တစ်ဆုပ်စာကို ပဲဆီနဲ့ ရွရွ ကလေး ကြော် တယ်။ အင်းရဲကြီးမျှင်ဟာ အလွန်နူးညံ့လို့ ကျက်ရုံပဲကြော်ရတာ။ တူးမသွားအောင် လို့ အတော်ဂရုစိုက်ရတယ်။

ပြီးတာနဲ့ ပေါင်မုန့်မီးကင်ပေါ်မှာ ဓားကလေးနဲ့ မျှင်ကြော်ကိုကလော်ပြီးထောပတ်သုတ်သလို သုတ်ပေး ရတာ။ အဲဒီအချိန်မှာ ထမင်းချက်ဟူစိန်ကကော်ဖီဖျော်ပြီးနေပြီ။ မစ္စတာစမစ်ရှေ့ကို ပေါင်မုန့်မီးကင်မျှင်သုတ်နဲ့ ကော်ဖီကို အဘကချပေးတယ်။ ထမင်းချက်ဟူစိန်က ကြက်ဥကြော်နဲ့ လက်သုတ်ပဝါကို ချပေးတယ်။

“သုံးဆောင်ပါ...မေဂျာ။ အရသာမရှိဘူး၊ မကောင်းဘူးဆိုရင် ကျွန်တော့်ကို ကြိုက်သလို အပြစ်ပေး ပါလို့ ရဲရဲတင်းတင်း ပြောလိုက်တယ်ဆိုရင်ပဲ အင်္ဂလိပ်ကြီးလည်း ပေါင်မုန့်မီးကင် မျှင်သုတ်ကို မရဲတရဲ စမ်းစား ကြည့်ပြီး အရသာတွေ့တာနဲ့ ကော်ဖီတစ်ကျိုက် ပေါင်မုန့်တစ်ကိုက် စားသောက်ရင်း . . .

“ဘဲရီးဂွတ်တေ့စ် . . . ဆာဂျင်မောင်တင်။ မောင်မင်းကို ခွင့်လွှန်တဲ့ အပြစ်က ခွင့်လွှတ်တယ်။ နောင် မောင်မင်း ကျုံ့ပျော်ပြန်ရင် ခွင့်ရက်များများ ပေးမယ်။ သိုင်းခရ”

လို့ ပြောတော့တယ်။ အဲ့ဒီနေ့ကစပြီး အဘလည်း မေဂျာစမစ်ရဲ့ ယုံကြည်မှုကို ရသွားတော့တာပဲ”

* * *

ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ဖြစ်လို့ ဂျပန်အဝင် အင်္ဂလိပ်တွေ အိန္ဒိယကို ပြေးတော့မေဂျာစမစ်က အဘကို လိုက်ခဲ့ဖို့ ခေါ်ပါတယ်။ အဘလိုက်မသွားဘူး။ တပ်ထဲကထွက်ပြီး ရန်ကုန်ကတစ်ဆင့် ကျိုပျော်ကို ဖြစ်သလိုပြန်ခဲ့တယ်။

မှတ်မှတ်ရရ မီးရထားကလည်း မမှန်၊ ကားကလည်း အဆင့်ဆင့် စီးရပြီး ရန်ကုန်ရောက် တော့လည်း လေယာဉ်ပျံတွေက ဗုန်းကျဲလို့ ပုန်းခိုနေရသေးတယ်။ မီးသင်္ဘောကလည်း ကျိုပျော်ကို တိုက်ရိုက် မရောက်တော့။ ကုန်းကြောင်းခရီးသွားရတာကများ တယ်။ ဒါကြောင့်ကျိုပျော်မြို့ကို မန္တလေးကနေလာတာ စစ်တွင်းကာလဖြစ် လို့ တစ်လလောက်ကြာတယ်။

ကျိုပျော်ကို ရောက်တော့လည်း ပါလာသမျှငွေကြေးကလေးတွေ ပြောင်တာပဲ။ အဲ...တစ်ခု ရှိတာက အဘမှာ မစ္စတာစမစ် နောက်ဆုံးအမှတ်တရ လက်ဆောင်ပေးလိုက်တဲ့ စစ်သုံးပြောင်းရှည်၊ အင်္ဂလန်လုပ်၊ ခြောက် လုံးပြူးတစ်လက်နဲ့ ကျည်ဆန်အတောင့်(၂၀)တော့ပါလာတယ်။ စစ်ဖြစ်နေ တော့လမ်းခရီးမှာ တောကြောင်တွေ ရန်ကြောက်လို့ ဆောင်ခဲ့တာပဲ။ အဲဒီတုန်းက ဂျပန်က ရန်ကုန် ကို လေယာဉ်ပျံနဲ့ ဗုန်းကျဲနေတုန်း ဂျပန်တပ်က မရောက်သေးဘူး။

ကျိုပျော်ရောက်တော့လည်း မြန်မာမျိုးချစ်လူငယ်တွေက သခင်အဖွဲ့ ဖွဲ့ပြီးသွားပြီ။ အဘ ရောက်လာ တာနဲ့ လက်နက်ကိုင်တတ်တာမို့ အဘကိုသခင်အဖွဲ့ထဲ ဝင်ဖို့ ပြောတယ်။ အဘကလည်း စစ်တိုက်တာ ဝါသနာ

ပါ တော့ မငြင်းပါဘူး။ တစ်ခါတည်း သခင်အဖွဲ့ထဲ တန်းဝင်ခဲ့တာပဲ။

ကျူပျော်မြို့ကခေါင်းဆောင်ကို ပါလာတဲ့ သေနတ်နဲ့ ကျည်ဆန်တွေ အပ်ပေမဲ့ ခေါင်းဆောင်က လက်မခံဘဲ အဘကိုပြန်ပေးပြီး တပ်စိပ်ခေါင်းဆောင် ဗိုလ်ခန့်တယ်။ သခင်တင်လို့ လည်း နာမည် ရခဲ့တာပေါ့။ စစ်တွင်း ကာလမှာ အဘတို့ အလုပ်က မြို့ရွာအုပ်ချုပ်ရေးမှာ ငြိမ်ဝပ်ပိပြားအောင် အုပ်ချုပ်ရတာပါပဲ။

ဂျပန်တွေဝင်လာတော့ အဘနဲ့ တယ်အဆင်မပြေဘူး။ အင်္ဂလိပ်စစ်သားဟောင်း ဆာဂျင် တောင် ဖြစ်ခဲ့ ဖူးတော့ ဂျပန်အလိုတော်ရိုက်က သတင်းပေးရင် အဘကို ဂျပန်က ဖမ်းပြီး နှိပ်စက် ညှဉ်းပန်း သတ်ပစ်မှာ ။

ဒါကြောင့် သန်လျက်စွန်းတောထဲနဲ့ အင်းရဲကြီးကျွန်းဘက်တစ်လှည့်စီ ပုန်းခိုနေရတယ်။ တောသူ တောင်သားတွေ အလွန်သဘောကောင်းကြရာပါတယ်။ အဘအတွက် လိုလေးသေး မရှိအောင် ကျွေးမွေးပြုစု ကြတယ်။ ဂျပန်တစ်ခေတ်လုံး လှည့်ပတ်ပုန်းအောင်းနေရတာ။

အင်္ဂလိပ်ပြန်ဝင်လာတော့ မန္တလေးက မေဂျာစမစ်က အဘကို တပ်ပြန်ခေါ်တယ်။ ဒါပေမဲ့ အဘက စစ်ထဲပြန်မဝင်တော့ပါဘူး။မျိုးချစ်လူငယ်ထဲဝင်ပြီးသခင်ပဲလုပ်နေတော့တာ။အဲ့ဒီအချိန်မှာ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း က စစ်ဝန်ကြီးပေါ့။ နယ်တကာလှည့်ပြီး လွတ်လပ်ရေးအတွက် တရားဟော နေပြီ။

၁၉၄၆ ခုနှစ်ကပေါ့။ ကျူပျော်မြို့ကို ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း လာမယ်ဆိုလို့ အဘတို့ တစ်မြို့လုံး ကို စည်း ရုံးပြီး ဧည့်ခံဖို့ ပြင်သူပြင်၊ မြို့အလယ်ခေါင်မှာ လည်း မဏ္ဍာပ်ကြီးထိုးလို့ တရားဟော စင်မြင့်နဲ့ ပြင်ဆင်ပြီး စောင့် နေကြတာပေါ့။ နေ့လယ် (၁၂) နာရီထိုးတဲ့ အချိန်တိုင်အောင်

ရောက် မလာလို့ အဘလည်း BSA ဆိုင်ကယ်ကြီး နဲ့ မြို့ပြင်ကို ထွက်လိုက်သွားတာ။

အခုမြို့ဦးကျောင်းနားက လယ်ကွင်းစပ်အကြော်တဲမှာ ဗိုလ်ချုပ်တို့က ကားရပ်ပြီးအကြော် စားနေကြ တာ။ ယူနီဖောင်း ကာကီရောင်ခပ်နွမ်းနွမ်းကလေးတွေကိုဝတ်ပြီး ဗိုလ်ချုပ်ရယ်၊ စောဘဦးကြီးရယ်၊ ကားဒရိုင် ဘာရယ် ၃ ဦးတည်းပဲ ဘာအစောင့်အရှောက် ဘာလက်နက်မှ ပါမလာဘူး။

အဘက ...

“ဗိုလ်ချုပ်...ကျွန်တော်တို့ ကျုံ့ပျော်မြို့က အစားအသောက်တွေနဲ့ ဧည့်ခံကျွေးမွေးဖို့ စောင့်ကြို နေတာ ပါ”

ဆိုတော့ ဗိုလ်ချုပ်က ...

“ရေကြည်နဲ့ အသုတ်မှာ တရားဟောခဲ့တာ မောပြီး ထမင်းဆာလို့ ” တဲ့ ။

“အကြော်မစားရတာလည်း ကြာလို့ ” လို့ ပြန်ပြောတယ်။

အဘက BSA ဆိုင်ကယ်ကြီးနဲ့ လမ်းပြရှေ့ဆောင်ပြီး ကျုံ့ပျော်ကို ခေါ်လာတော့လည်း ဧည့်ခံ ကျွေးမွေး တာကို ဟက်ဟက်ပက်ပက် မစားနိုင်ပြန်ဘူး။ အကြော်တွေ စားထားတာ ဝနေလို့ တဲ့ ။

စားပြီးတာနဲ့ တရားဟောစင်ပေါ်တက်ပြီးလိုရင်းတိုရှင်းပြောလို့ ပြန်တာပဲ။အင်မတန်ကြည်ညိုဖို့ ကောင်း တဲ့ ခေါင်းဆောင်ပဲ။ အပိုမပြောဘူး။ ဖြစ်သလိုနေဖြစ်သလိုစား။ တကယ့်မျိုးချစ် စစ်သားခေါင်းဆောင်ပဲ ။ အဘကတော့ အလွန်သဘောကျတယ်”

“ဒါနဲ့ ခြေထောက်မှာ သေနတ်မှန်ပြီး ဒဏ်ရာရခဲ့တဲ့ အကြောင်း ကို

လည်း ပြောပြပါဦး”

“ဪ...ဒါလား။ လွတ်လပ်ရေးခေတ်ဦးမှာ ရံပုံငွေလိုက်ကောက်ခံရင်း အချင်းချင်း အထင်မှားပြီး အပစ်ခံရတာပါ။ အနီးကပ်အပစ်ခံရတော့ ဒဏ်ရာထဲယမ်းခိုး ဝင်ပြီးမပျောက် တော့ဘူး။ အနာက ပြန်ပြန်ဖြစ်လာ တယ်။ သေရာပါ ဒဏ်ရာပေါ့ကွယ်”

အဘဦးတင်က သူ့ဒဏ်ရာကို သိပ်ဂရုစိုက်ဟန်မတူ။ ဒဏ်ရာကြီးမှာ ယခုအချိန်ထိ မြဲစိစိ ဖြစ်နေသည် ။ ကောင်းစွာမကျက်။ အဘလည်း ဆေးမီးတိုနှင့်သာကုသသည် ။ ဆေးရုံတက်၍ ကောင်းစွာမကု။ အဘဦးတင် အသက်မှာ (၉၄) နှစ်ရှိချေပြီ။ ဖန်ခါးကုန်းဆရာတော် ဘုရားကြီး ဦးဓမ္မောနှင့် သက်တူရွယ်တူ ဖြစ်ပေသည် ။

အဘဦးတင် ဆိုက်ကားကြီးနှင့်ပြန်သွားတော့ ကျွန်ုပ်တို့ ကျုံ့ပျော်မြို့မှ အမေဒေါ်သန်းနု၏ ဆွေမျိုးများ နှင့်မိတ်ဆွေသင်္ဂဟများအား ဧည့်ခံရပြန်သည် ။ ဟင်းများမှာ ကြက်သားဟင်း၊ ဝက်သားဟင်း၊ ငါးခုဟင်းတို့ ဖြစ်ရာ လတ်ဆတ်သဖြင့် အလွန်အရသာ ရှိပါသည် ။

ဧည့်သည် များ စဲမှ ကျွန်တော်တို့ အဖွဲ့ နေ့လယ်စာစားကြသည် ။ နှစ်စဉ်နှစ်တိုင်း မပျက်မကွက် မိဘများ အတွက် နှစ်လည်အမှတ်တရ အလှူလုပ်ပေးလေ့ရှိသော အမေဒေါ်သန်းနုကိုလည်း လေးစားဂုဏ်ယူမိပါသည် ။ အလှူတစ်ခါလုပ်လျှင် လေးငါးသိန်းတော့ ကုန်ပါသည် ။

နေ့လယ်ပိုင်းတွင် ရာသီဥတုပူလွန်းသဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့ ပြည်လုံးပေါ်ဘုရားကြီး အပေါ်တွင် နားကြသည် ။ ဂရိတ်ဦးဖိုးစိန်ကြီး၏ ပလာစတာ ရုပ်လုံးနှင့် မင်းသားကြီးကနေဟန် ပန်းချီကား များမှာ အသက်ဝင်လှသည် ။

ဘုရားကြီးမှာ တောင်ကုန်းပေါ်တွင် ရှိသဖြင့် တောင်ဘက်အပေါက်

မှ လေဝင်သဖြင့် အလွန် အေးချမ်းလှ သည် ။
တစ်ခါတစ်ရံလေသင့်သဖြင့် ဘုရားတောင်ခြေ ကျောင်းဝင်းအတွင်းတွင်
စိုက်ထားသော အင်ကြင်းပင်မှ အင်ကြင်းပန်းရနံ့ကလည်း မွှေးကြိုင်သ
င်းပျံ့လှသည် ။

ထို့ကြောင့် နွေ ဆယ်နေပူပါစေ၊ ကျွန်ုပ်တို့ ဂရုမစိုက်ပါ။ ဘုရားရိပ်၊
တရားရိပ်ကြောင့် ချမ်းမြေ့သော၊ အေးချမ်းမှုကိုရရှိပြီးဖြစ်သည် ။ ပြည်
လုံးပေါ်ဘုရားကြီးကိုတည်ခဲ့သော အလှူရှင် ဇာတ်မင်းသားကြီး ဦးဖိုးစိ
န် ကြီးကိုလည်း မြင့်မြတ်သော ဘုံဌာနသို့ ရောက်ရှိနိုင်စေရန် အခါခါဆု
တောင်းမိပါတော့သည် ။

* * *